

DALYKAS: Etika

KLASĖS: 7–11

PAMOKOS TIKSLAS

Supras, kad klimato kaita yra ne tik aplinkos, bet ir politinė bei etinė problema. Žinos, kas yra klimato teisingumas.

SĄSAJA SU MOKOMUOJU DALYKU

Dialoginis bendravimas.
Socialiniai santykiai.
Santykis su pasauliu.

SUDOMINIMAS

Trukmė 5 min.

Pamokos pradžioje taikoma minčių lietaus strategija: kaip manote, ką reiškia klimato teisingumas? Kodėl svarbu apie tai diskutuoti?

PAMOKOS GAIRĖS

Ižanga

Trukmė 8 min.

Pristatoma, kas yra klimato teisingumas su pavyzdžiais, kokios valstybės yra didžiausios teršėjos, o kurios yra labiausiai pažeidžiamos, kaip klimato kaita veikia skirtingas pajamas gaunančius žmones (naudoti parengtas skaidres).

I modulis

Trukmė 30 min.

Mokiniai suskirstomi į grupes po 5. Kiekvienai grupei pristatoma dilema. Mokiniai grupėse turi diskutuoti ir priimti sprendimus bei pagrįsti, kodėl renkasi būtent tokius. Pabaigoje vyksta grupių rezultatų pristatymas.

Apibendrinimas

Trukmė 2 min.

Dar kartą atkreipiamas dėmesys į problemas, kurias mokiniai įvardijo, ir skirtingus būdus joms spręsti. Akcentuojama, kad klimato kaita yra daugialypė problema ir svarstydami apie tai, kaip ją spręsti, neturėtume pamiršti pačių žmonių bei jiems daromos įtakos.

KAIP SUŽINOSIU, KAD PAVYKO PASIEKTI TIKSLĄ?

Kiekvienas individualiai parašo, kaip jie dabar apibūdintų klimato teisingumą.

KERTINĖS SĄVOKOS

Klimato teisingumas.

RYŠIAI SU KITAIŠ MOKOMASIAI DALYKAIS

Anglų kalba (Kalbos vartojimo kontekstai).

Geografija (Valstybių ekonominės galios skirtumai, globalizacija, darnusis vystymasis; Valstybių ir regionų apžvalga; Pasaulio politinis žemėlapis ir valstybių ekonominės galios skirtumai).

Sudominimas

Trukmė 5 min.

1. Pamokos pradžioje taikoma minčių lietaus strategija: kaip manote, ką reiškia klimato teisingumas? Kodėl svarbu apie tai diskutuoti?

Detali pamokos eiga

Trukmė 38 min.

2. Įžanga (8 min.).

2.1 Pristatoma, kas yra klimato teisingumas bei pateikiami iliustruojantys pavyzdžiai (galima naudoti parengtas skaidres).

2.2. Parodykite moksleiviams, kaip atrodo šalių, išmetančių daugiausiai CO₂, ir šalių, esančių didžiausioje rizikoje dėl klimato kaitos, žemėlapiai. Pakomentuokite, ką rodo abu žemėlapiai (naudokitės skaidrėmis).

2.3. Pakomentuokite plačiau: turtingiausieji pasaulio gyventojai išmeta daugiausiai CO₂ ir taip prisideda prie klimato kaitos labiausiai (naudokitės skaidrėmis).

2.4. Net ir turtingose šalyse klimato kaita turi kitokį poveikį skirtingas pajamas turintiems žmonėms. Iš grafiko (skaidrėse) galima matyti, kad turtingiems žmonėms kylančios elektros energijos kainos dėl didesnio uždarbio nėra tokios skausmingos, o šios išlaidos procentiškai sudaro mažesnę dalį jų kiekvieno mėnesio biudžeto.

3. I modulis (30 min.)

3.1 Mokiniai suskirstomi į grupes po 5.

3.2. Kiekviena grupė gauna dilemą.

Dilema:

Esate Lietuvos Ministras (-ė) Pirmininkas (-ė). Dėl Europoje prasidėjusios energetikos krizės, buvo nuspręsta suteikti kompensacijas už šildymo išlaidas. Kaip padalinsite šias kompensacijas šalies gyventojams?

Alternatyva A: visiems gyventojams skirsite po mažą lygią sumą.

Alternatyva B: skirsite didesnes kompensacijas, tačiau tik socialiai pažeidžiamoms grupėms.

Kurią alternatyvą rinksitės? Argumentuokite, kodėl.

3.3. Akcentuokite mokiniams, kad **teisingo atsakymo nėra**. Dilemos tikslas yra parodyti tokių klausimų kompleksiskumą ir sudėtingumą. Perskaičius dilemą mokiniai turi atsakyti:

- Kokią (-ias) problemą (-as) įžvelgiate dilemoje?
- Kokius sprendimo būdus siūlytumėte? Argumentuokite, kodėl?

3.4. Grupės pristato savo rezultatus.

Apibendrinimas

Trukmė 2 min.

4. Dar kartą atkreipiamas dėmesys į problemas, kurias mokiniai įvardijo, ir skirtingus būdus joms spręsti. Akcentuojama, kad klimato kaita yra daugialypė problema ir svarstydami apie tai, kaip ją spręsti, neturėtume pamiršti pačių žmonių bei jiems daromos įtakos.

5. Kiekvienas individualiai parašo, kaip jie dabar apibūdintų klimato teisingumą.

Šaltiniai

A third of Pakistan is underwater amid its worst floods in history. Here's what you need to know: <https://edition.cnn.com/2022/09/02/asia/pakistan-floods-climate-explainer-intl-hnk/index.html>.

Business Insider: <https://www.businessinsider.com>.

International Monetary Fund: <https://www.imf.org/en/Data>.

Jakarta, the fastest-sinking city in the world: <https://www.bbc.com/news/world-asia-44636934>.

'One day we'll disappear': Tuvalu's sinking islands: <https://www.theguardian.com/global-development/2019/may/16/one-day-disappear-tuvalu-sinking-islands-rising-seas-climate-change>.

Our World in Data: <https://ourworldindata.org/co2-emissions>.

Oxfam International: <https://www.oxfam.org/en>.

RadioFreeEurope RadioLiberty: <https://www.rferl.org>.

Traffic Finance: <http://trafficfinance.blogspot.com>.